

Ömoto

Tanımı, Tipolojisi, Dinî-Fenomenolojik Tarihi, İnanç ve İbadetleri

Yetkin KARAOĞLU

Eskiyeni Yayınları | Eskiyeni Publications

Yayın No | Publication Number: 248

Kitap Adı: *Ömoto Tanımı, Tipolojisi, Dinî-Fenomenolojik Tarihi, İnanç ve İbadetleri*

Book Title: *Ömoto Definition, Typology, Religious-Phenomenological History, Beliefs and Worships*

ISBN: 978-625-6781-60-3

Yazar | Author: Yetkin KARAOĞLU | orcid.org/0000-0002-5036-2590

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book

Yayın Tarihi | Publication Date: Ağustos | August 2024

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 16 x 24 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 398

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Sertifika no | Certificate Number: 13178 | ISNI: 0000 0004 4657 1968

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Karaoğlu, Yetkin

Ömoto Tanımı, Tipolojisi, Dinî-Fenomenolojik Tarihi, İnanç ve İbadetleri – Ankara

Eskiyeni Yayınları, 2024.

ISBN: 978-625-6781-60-3

1. Din | Religion
2. Yeni Dini Hareketler | New religious movements
3. Japon Dini ve İnançları | Japanese Religions and Beliefs

Atf Bilgisi | Cite as: Karaoğlu, Yetkin. *Ömoto Tanımı, Tipolojisi, Dinî-Fenomenolojik Tarihi, İnanç ve İbadetleri*. Ankara: Eskiyeni Yayınları, 2024.

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA

Tel: (0312) 310 08 60 • Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

Ömoto

Tanımı, Tipolojisi, Dinî-Fenomenolojik Tarihi, İnanç ve İbadetleri

Yetkin KARAOĞLU

Ankara 2024

Yazar Hakkında | About the Author

Yetkin KARAOĞLU

1993'te Karabük'te doğdu. İlköğretimi Karabük İli Safranbolu İlçesinde 2008'de, liseyi Karabük Merkez'de Anadolu İmam-Hatip Lisesinde 2011'de tamamladı. Üniversite eğitimini Kayseri'de Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde 2016'da Prof. Dr. Kenan HAS'ın danışmanlığında "Teo-stratejik Eksende Evanjelizm'in Okunuşu" başlıklı bitirme teziyle tamamladı.

2013'te Diyanet İşleri Başkanlığı'nda çalışmaya başladı. Yüksek Lisansını Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Dinler Tarihi Bilim Dalı'nda Prof. Dr. Kenan HAS'ın danışmanlığında "Erken Dönem Gnostik Hristiyanlıkta Soterioloji Anlayışı" başlıklı tezle 2018'de tamamladı. Doktorasını, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Dinler Tarihi Bilim Dalı'nda Prof. Dr. Kenan HAS'ın danışmanlığında "Japon Yeni Dini Hareketi: Ōmoto" başlıklı tezle 2022'de tamamladı.

Mart 2023'te Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne Dr. Öğr. Üyesi olarak atandı. Karaoğlu, Arapça, İngilizce ve Japonca bilmekte, Japon Dinleri üzerine araştırmalarına devam etmektedir.

Yetkin KARAOĞLU

He was born in Karabük in 1993. He completed his primary education in Safranbolu district of Karabük province in 2008 and high school in Anatolian Imam-Hatip High School in KarabükCentre in 2011. He completed his university education at Erciyes University Faculty of Theology in Kayseri in 2016 under the supervision of Prof. Dr. Kenan HAS with his thesis entitled "The Reading of Evangelism in the Theo-strategic Axis".

He started working at the Presidency for Religious Affairs in 2013. He completed his master's degree at Erciyes University, Institute of Social Sciences, Department of Philosophy and Religious Sciences, History of Religions Prof. Dr. Kenan HAS in 2018 with the thesis entitled "Understanding of Soteriology in Early Gnostic Christianity" under the supervision of Prof. Dr. Kenan HAS. He completed his Ph.D. at Erciyes University, Institute of Social Sciences, Department of Philosophy and Religious Sciences, History of Religions Division under the supervision of Prof. Dr. Kenan HAS with the thesis titled "Japanese New Religious Movement: Ōmoto" in 2022.

In March 2023, he was appointed as Asst. Prof. at Ordu University, Faculty of Theology. Karaoğlu speaks Arabic, English and Japanese and continues his research on Japanese religions.

ithaf

Bu eseri, kıymetli hocam Prof. Dr. Kenan HAS'a ithaf ediyorum...
I dedicate this book to my honorable advisor Prof. Dr. Kenan HAS...

この本を私の尊敬アドバイザーするケナン・ハス教授に捧げたいと思います。

Kitap Hakkında

Ōmoto

Tanımı, Tipolojisi, Dini-Fenomenolojik Tarihi, İnanç ve İbadetleri

Ōmoto, Japon Yeni Dini Hareketleri içinde önemli bir konuma sahiptir. Bu konumun değeri onun tarihi sürecinde Japonya'daki din müntesipleri arasında iş birliği, yardımlaşma faaliyetleri ve inanç paylaşımı gibi karakteristik özelliklerinin bir sonucudur. Ōmoto kendi ülkesinde olduğu kadar dünya çapındaki Yeni Dini Hareketler arasında eklektik-senkretik inanç sistemi ve tek tanrı anlayışı gibi özellikleriyle de öne çıkmıştır.

Bu anlamda Ōmoto kapsayıcı monoteistik bir tanrı inancına sahiptir. Tüm dinlerin aynı kaynaktan olduğuna inanmaktadırlar. Kutsal kişi, evren ve kurtuluş anlayışları da bu kapsamda olup, her varlığın uyum içerisinde yaşaması gerektiğini savunmaktadırlar. Çünkü Ōmoto'da kurucu nitelikte iki kutsal kişi ve birbirine bağlı iki dünya inancı bulunmaktadır. Ōmoto, Şintoizm ekseninde ortaya çıkmış bir Yeni Dini Hareket olduğundan inanç, ibadet ve kutsal mekanlarıyla hem Şintoizmi hem de Japon halk inançlarını temsil etmektedir. Ōmoto'da dört adet yıllık, bir adet aylık, bir adet haftalık ve iki adet günlük ibadet zamanları bulunmaktadır. Bu ibadetler Ōmoto'nun her iki kurucusuna atfen iki kutsal merkezde (Ayabe, Kameoka) gerçekleştirilmektedir. Ōmoto, hareketinin tüm dinlerin çıkış noktası olduğuna da inanmakta ve insanların hareketlerine katılmakla bu gerçeğe ulaşabileceklerine inanmaktadır.

Araştırmamız, "Ōmoto Hakkında ve Kurucuların Hayatı", "Ōmoto'nun Dini-Fenomenolojik Tarihi", "Ōmoto İnançları" ve "Ōmoto İbadetleri" olarak dört bölümden oluşmuştur. Çalışmamızla hem Ōmoto hem de Japon Yeni Dini Hareketleri'ne dikkat çekmesi, çalışmanın alana katkı sağlaması ve yapılacak akademik çalışmalara yol göstermesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Dinler Tarihi; Japon Yeni Dini Hareketleri; Ōmoto; NaoDeguchi; Onisaburō Deguchi

About the Book

Ōmoto

Definition, Typology, Religious-Phenomenological History, Beliefs and Worships

Ōmoto has an important position in the Japanese new religious movements. The value of this position is the result of its characteristic features such as cooperation, relief activities and sharing of beliefs among religious followers in Japan throughout its history. Ōmoto, with his eclectic-syncretic belief system and monotheistic understanding, has come to the fore among the New Religious Movements worldwide as well as in Türkiye.

In this sense, Ōmoto has an inclusive monotheistic belief in God. They believe that all religions come from the same source. The understanding of the holy person, the universe and salvation is also within this framework, and they argue that every being should live in harmony. Because in Ōmoto there are two constitutive holy persons and two worldly beliefs that are connected. Since Ōmoto is a new religious movement that emerged on the axis of Shintoism, it represents both Shintoism and Japanese folk beliefs with its beliefs, worship and sacred places. In Ōmoto there are four annual, one monthly, one weekly and two daily prayer services. These services are held in two sacred centres (Ayabe, Kameoka) in honour of the two founders of Ōmoto. Ōmoto also believes that its movement is the starting point of all religions, and that people can reach this truth by participating in its movements.

Our study consists of four parts “About Ōmoto and the Lives of the Founders”, “The Religious-Phenomenological History of Ōmoto”, “Ōmoto Beliefs” and “Ōmoto Worships”. With our study, it is expected to draw attention to both Ōmoto and Japanese new religious movements, will contribute to the field and guide the academic studies to be done.

Keywords

History of religions; Japanese new religious movements; Ōmoto; Nao Deguchi; Onisaburō Deguchi

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	13
GİRİŞ	15

BİRİNCİ BÖLÜM

ÖMOTO HAKKINDA VE KURUCULARIN HAYATI	21
1.1. Ōmoto Hakkında	21
1.1.1. Sembol ve Metafor	21
1.1.2. Tanımları	29
1.1.2.1. Teolojik Tanımlar	31
1.1.2.2. Akademik Tanımlar	33
1.1.3. Tipoloji	36
1.1.3.1. Tarihi Tipoloji	37
1.1.3.2. Köken Tipolojisi	40
1.1.3.3. Barış Tipolojisi	42
1.2. Kurucuların Hayatı	44
1.2.1. Nao Deguchi	44
1.2.1.1. 1898'e Kadar Nao Deguchi	45
1.2.1.2. 1898'den 1918'e Kadar Nao Deguchi	49
1.2.2. Onisaburō Deguchi	51
1.2.2.1. 1898'e kadar Onisaburō Deguchi	52
1.2.2.2. 1898-1921'de Onisaburō Deguchi	61
1.2.2.3. 1921-1948'de Onisaburō Deguchi	66

İKİNCİ BÖLÜM

ÖMOTO'NUN DİNİ-FENOMENOLOJİK TARİHİ	69
2.1. Kuruluş Dönemi (1892-1918)	69
2.1.1. Kutsal ile İletişim	69
2.1.2. Şifacının Kehanetleri	74
2.1.3. Konkōkyō'dan Ayrılış	78
2.1.4. Kutsalın Saniyası	82
2.1.5. Ortak Damat Lider	86
2.1.6. Kinmei Reigakkai	87
2.1.7. Ortak Liderliğin İnşası	89
2.1.8. Liderlik Çekişmeleri	91
2.1.9. Kehanet Krizi	105
2.1.10. Onisaburō'nun Dönüşü	107
2.1.11. Nao'nun Ölümü	116
2.2. Kurumsallaşma Dönemi (1918-1948)	119
2.2.1. İlk Kutsal Metin: Ofudesaki	119
2.2.2. Birinci Ōmoto Olayı	120

2.2.3. Baskı ve Uyum	127
2.2.4. Uluslararası Temaslar	131
2.2.5. Moğolistan Yolculuğu	141
2.2.6. Uluslararası Genişleme	147
2.2.7. Kutsalın Politikası	160
2.2.8. Ulusal Genişleme	164
2.2.9. İkinci Ōmoto Olayı	178
2.3. Yeniden Doğuş, Bölünme ve Pasiflik Dönemi (1948-)	185
2.3.1. Savaş Sonrası	185
2.3.2. Aizen-en'in Yeniden Doğuşu	189
2.3.3. Ōmoto'nun Yeniden Doğuşu	196
2.3.4. Uluslararası Faaliyetler	199
2.3.4.1. WFM Kongreleri	199
2.3.4.2. Dünya Din Kongreleri	209
2.3.5. Ulusal Faaliyetler	211
2.3.5.1. Miroku-Den: İmana Dönüş	211
2.3.5.2. Ōmoto'nun Tesisi	215
2.3.6. Gruplaşma Hareketleri	217
2.3.7. Üçüncü Ōmoto Olayı	220
2.3.7.1. Ōmoto	221
2.3.7.2. Ōmoto Shintō Rengōkai	224
2.3.7.3. Aizen-en	225

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ŌMOTO İNANÇLARI	227
3.1. Temel Öğretileri	227
3.1.1. Üç Büyük Kural	227
3.2. Dört Öğreti	229
3.2.1. Matsuri	229
3.2.2. Oshie	230
3.2.3. Narawashi	230
3.2.4. Nariwai	231
3.3. Dört İlke	232
3.3.1. Seiketsu Shugi	232
3.3.2. Rakuten Shugi	232
3.3.3. Shinten Shugi	232
3.3.4. Tōitsu Shugi	233
3.4. Tanrı	233
3.4.1. Ōmosume Ōmikami	235
3.4.2. Ōkuninotokotachi no Mikoto	236
3.4.3. Toyokumonu no Mikoto	242
3.5. Kutsal Kişi	244
3.5.1. Kyōso	245
3.5.2. Seishi	249

3.5.3. Kyōshu	252
3.6. Kutsal Metinler	253
3.6.1. Ōmoto Shin'yu	254
3.6.2. Reikai Monogatari	260
3.7. Evren	265
3.7.1. Ōmoto'da Kozmoloji	267
3.7.2. Ōmoto'da Reikai Dünyası	274
3.8. Kurtuluş	280
3.8.1. Bireysel Kurtuluş	283
3.8.2. Toplumsal Kurtuluş	286
3.8.3. Miroku ile Kurtuluş	291

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ŌMOTO İBADETLERİ	297
4.1. Mabet Görevlileri	298
4.1.1. Kannushi	298
4.1.2. Shinshoku	302
4.1.3. Miko	304
4.2. Ritüel Kavramları	308
4.2.1. Harai	308
4.2.2. Shinsen	312
4.2.3. Norito	314
4.2.4. Naorai	315
4.3. Yıllık İbadetler	317
4.3.1. Setsubun Taisai	317
4.3.1.1. Büyük Arınma Ritüeli	318
4.3.1.2. Küçük Arınma Ritüeli	319
4.3.1.3. Seoritsu-hime Ritüeli	321
4.3.2. Miroku Taisai	323
4.3.3. Zusei Taisai	326
4.3.3.1. Ōmoto Utamatsuri	326
4.3.3.2. Zusei Taisai ve Miroku-Aizen Odori Ritüeli	332
4.3.4. Ōmoto Kaiso Taisai	334
4.4. Aylık İbadetler	336
4.4.1. Ōmoto no Tsukinamisai	337
4.5. Haftalık İbadetler	341
4.5.1. Shingata Koronawuirusu Sōki Shūsoku Kigan no Norito	341
4.6. Günlük İbadetler	343
4.7. Kutsal Mekanlar	345
4.7.1. Baisho-en	346
4.7.2. İdzu no Sato	348
4.7.3. Ten'on-kyo	348
4.7.4. Zuisen'en	350

4.7.5. Dağlar	351
4.7.5.1. Takakuma Dağı	351
4.7.5.2. Hachibuse Dağı	352
4.7.5.3. Misen Dağı	353
4.7.6. Adalar	354
4.7.6.1. Oshima ve Meshima	354
4.7.6.2. Kamishima	355
SONUÇ	357
KAYNAKÇA	361
DİZİN	381

ÖN SÖZ

Dinler Tarihi, kurumsal dinleri tarihî ve fenomenolojik seyirleri açısından olduğu kadar yakın tarihi dönemde ve günümüzde bir gerçeklik halinde kendisini gösteren Yeni Dini Hareketleri de inceleme kapsamına almaktadır. Bu durum Dinler Tarihi'nin disiplinler arası olduğu kadar disiplinler üstü bakış açısından ileri gelmektedir. Bu kapsamda Japon Yeni Dinî Hareketlerinden olan Ōmoto, diğer kıta ve bölgelerdeki örnekleriyle karşılaştırıldığında tanımları, dini-fenomenolojik tarihi, ortaya çıkış nedenleri ve karakteristik özellikleri açısından önemli bir değere sahiptir.

Bununla birlikte Ōmoto, Japonya'da ortaya çıkan eklektik ve senkretik dinî hareketlerin dinî-fenomenolojik tarihî, inançları ve ibadetleri açısından ciddi bir örneği olarak ülkemizde ve dünyada artan akademik bir ilgiye sahiptir. Söz konusu ilginin bir ifadesi olarak bu eser, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde, değerli hocam Prof. Dr. Kenan Has'ın danışmanlığında 2022'de tamamlanan "Japon Yeni Dini Hareketi: Ōmoto" başlıklı doktora tezinin gözden geçirilmiş halini yansıtmaktadır. Bu eserin ortaya çıkış motivasyonunu, Ōmoto'nun tanımı, tipolojisi, dinî-fenomenolojik tarihi, inançları ve ibadetlerini barındıran kapsamlı-müstakil bir esere dair eksikliğin giderilmesi oluşturmuştur. Çalışmamızla genelde Japon Yeni Dini Hareketlerine, özelde Ōmoto üzerine bölgesel ve bütüncül perspektifteki akademik çalışmaların gerekliliğine dikkat çekilmesi ve yeni akademik çalışmalara zemin oluşturulması amaçlanmıştır.

Yetkin KARAOĞLU
Ordu 2024